

Романенко М. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**РОЛЬ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ
У СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ**

Управління кризою, яке передбачає виявлення, запобігання та управління потенційними кризами, набуває все більшого значення в управлінських сферах. Мета полягає в тому, щоб у разі кризи було завдано мінімальних збитків і щоб підприємство могло якнайшвидше повернутися до початкової позиції. Антикризове управління відноситься до процесів, за допомогою яких підприємство гарантує, що бізнес-операції можна підтримувати або відновлювати з мінімальним впливом на зацікавлених сторін, і де отримані уроки можна використовувати для покращення поточної практики. Таким чином, антикризове управління вважається критичним процесом у підвищенні стійкості бізнесу.

Антикризове управління можна розділити на три основні етапи, а саме: передкризовий, кризовий і післякризовий. Передкризовий період відноситься до періоду, коли підприємство вживає заходів, спрямованих на виявлення потенційних криз і розробку планів щодо їх вирішення. Кризова стадія означає період, протягом якого виникає криза. Цей етап дає можливість підприємству реалізувати план управління кризою, розроблений на передкризовій стадії, щоб зменшити або усунути негативний вплив на кризу. Посткризовий етап – це період після кризи, який включає дії з відновлення, щоб повернути підприємство до початкового стану. Кожен із цих етапів вважається дуже важливим, оскільки всі вони визначають, наскільки ефективно підприємство може впоратися з кризою, коли вона виникає.

Кожен крок основних етапів управління кризою впливає на здатність компанії відновлюватися після кризи. Першим кроком до ефективного управління кризою є визначення потенційних криз, з якими стикається підприємство. Це передбачає сканування внутрішнього та зовнішнього середовища бізнесу, щоб визначити тип загроз, з якими стикається компанія під час своєї діяльності. Кризи можуть варіюватися від невдалих організаційних процесів до поганої реклами у внутрішньому середовищі та стихійних лих і техногенних катастроф у зовнішньому середовищі. Другий крок передбачає визначення впливу, який криза може мати

на підприємство. Це стосується впливу кризи на процеси, операції, активи підприємства, імідж у суспільстві та продуктивність співробітників. Коли це буде досягнуто, наступним кроком є визначення найкращих підходів до вирішення кризи, коли вона виникне. Це передбачає розробку плану управління кризою, який складається з процедур, яких слід дотримуватися у випадку кризи.

Кризове управління на підприємствах часто проявляється у зосередженості на операційній діяльності, зміцненні системи, розвитку інфраструктури та зв'язках з громадськістю. Усі ці заходи спрямовані на підвищення стійкості підприємства. Однак існує помітна тенденція зосередження на цих аспектах управління кризою, так що аспект людських ресурсів відходить на другий план. Співробітники, які можуть постраждати як фізично, так і емоційно, часто нехтують під час заходів з управління кризою, так що плани управління кризою рідко передбачають адекватні заходи для захисту працівників. Крім того, працівники є основними учасниками процесу відновлення.

В сучасних умовах підприємства все більше покладаються на людський капітал у просуванні конкурентної переваги, а не на обладнання, системи та технології. Співробітники в даний час вважаються найважливішим активом на підприємстві, і тому їм необхідно захищати безпеку своїх співробітників. Від підприємств вимагається приділяти більше уваги впливу криз на співробітників і громаду в цілому, щоб успішно досягти ефективного управління кризою.

Саме з цієї причини відділу кадрів було покладено роль антикризового менеджменту на підприємстві, щоб персонал був включений у всі плани забезпечення безперервності діяльності та врегулювання криз. Антикризове планування – це процес, за допомогою якого підприємство будує плани, як впоратися з кризами, включаючи запобігання кризі, зменшення впливу та відновлення кризи. Антикризове планування покращує здатність підприємства справлятися з кризами та забезпечувати швидке відновлення. Планування кризового менеджменту є обов'язковим процесом у кризовому менеджменті, оскільки воно дає вказівки щодо попередження або запобігання кризовим ситуаціям, боротьби з кризами та процесу відновлення.

Важливим аспектом в управлінні кризою є здатність передбачати можливі загрози. Оцінка загроз і ризиків відіграє ключову роль у сприянні готовності через виявлення потенційних криз, які можуть вплинути на підприємство, і,

отже, вжиття відповідних заходів для забезпечення готовності підприємства до таких ризиків. Оцінка загроз та ризиків передбачає виявлення загроз у бізнес-середовищі [3; 4].

Безперервність бізнесу включає заходи, спрямовані на те, щоб бізнес-операції продовжувалися, як і до кризи. Мета полягає в тому, щоб гарантувати, що підприємство може відновити своє початкове положення якомога швидше, і таким чином сприяти продовженню нормальних бізнес-процесів. Це важливий аспект, оскільки він надає інформацію про планування безперервності, що полегшує відновлення підприємства. Планування безперервності бізнесу може охоплювати такі аспекти, як технологічні інновації для запобігання втраті та відновлення даних, ефективна комунікація для сприяння нормалізації організаційної діяльності та підтримання надійних стосунків з партнерами по бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Глущенко С.В., Івахненко С.В. Антикризове управління на підприємстві: фінансово-організаційні аспекти: навч. посіб. Київ: НАУКМА, 2020. 92 с.
2. Глущенко С.В. Джерела фінансування бізнесу в умовах антикризового управління. *Наукові записки НАУКМА: економічні науки*. 2018. Т. 3, Вип. 1. С. 33-37.
3. Гринько Т.В. Стратегія як інструмент антикризового управління на підприємстві. *Економіст*. 2013. №8. С. 51-53.
4. Гринько Т.В. Особливості антикризового управління підприємством в сучасних умовах. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка»*. 2014. №10/1. Випуск 8 (2). Т. 22. С. 117-122.

Фартушний М. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

У сучасних умовах найважливішими проблемами будь-якої компанії є її розвиток, завоювання ринкових позицій, оволодіння конкурентними перевагами у довготерміновій перспективі. Саме тому особливої актуальності набуває удосконалення управління компаніями на основі принципів менеджменту і маркетингу у такій сфері як діджиталізація [1].

Діджиталізація – це перехід вже звичних процесів економічної діяльності до цифрових та новітніх технологій менеджменту, господарства, зв'язку.